

'Să nu subestimați dăunătorii periului toamna'

Автор(и): Кирил Кръстев, агроном

Дата: 25.09.2022 Брой: 9/2022

Maturitatea de recoltare a soiurilor de păr de toamnă are loc în septembrie – octombrie, astfel că majoritatea acestor soiuri încă nu au fost recoltate – Commission Beurré, Abbé Fétel, Beurré Bosc, Beurré d'Hardenpont, Passé Crassane și altele. Frunzișul pomilor fotosintetizează activ, asigurând asimilați pentru nutriția fructelor, diferențierea mugurilor fructiferi și depunerea nutrienților de rezervă. Deși pericolul bolilor a trecut, mai mulți dăunători atacă livezile de păr până la sfârșitul lunii – ***ploșnița dantelată a părului, psila comună a părului, molia fructelor de păr***. Tratamentele cu PPP trebuie să respecte intervalul premergător recoltării al pesticidelor și momentul recoltării.

Ploșnița dantelată a părului

Un dăunător răspândit în întreaga țară. Atacă părul, mărul, cireșul dulce, vișinul, prunul, aronia, trandafirul și alte specii fructifere, precum și unele specii ornamentale de arbori și arbuști. Este un dăunător extrem de periculos în livezile în care nu se efectuează protecția plantelor. Ploșnița dantelată a părului dezvoltă două generații pe an, iar într-o toamnă caldă parțial și o a treia. Iernează ca insectă adultă sub frunzele căzute și în scoarța crăpată.

La începutul lunii august apar adulții celei de-a doua generații. Într-o toamnă caldă, până la sfârșitul lui septembrie – mijlocul lui octombrie, se dezvoltă și o a treia generație.

Partea superioară a frunzelor capătă un aspect mozaicat, deoarece insectele sug boabele de clorofilă împreună cu seva celulară. Inițial petele sunt puține, dar treptat acestea cresc și, în cazul unei infestări puternice, se îngălbenesc parțial sau complet și pot cădea prematur. Dacă sunt expuse la soare, procesul este accelerat semnificativ, iar zonele afectate capătă o nuanță bronzată.

În cazul unei infestări severe cu dăunătorul, frunzele nu fotosintetează normal, se îngălbenesc complet și cad prematur, fructele rămân mici, iar pomii se epuizează și formează mai puțini muguri fructiferi pentru anul următor.

Pomii tineri și materialul săditor, precum și livezile nou înființate în care nu se efectuează protecția fitosanitară regulată, sunt deosebit de sensibile.

După copulație, femelele își depun ouăle pe partea inferioară a frunzelor, introducându-le oblic în țesutul parenchimatic și lipindu-le cu un fluid lipicios care se întărește în aer. Fecunditatea medie este de 170 de ouă. Larvele eclozează după 20-25 de zile și se hrănesc în același mod pe partea inferioară a frunzelor.

Combatere

Dăunătorul este afectat de insecticidele utilizate pentru combaterea altor dăunători din livezi și de obicei nu sunt necesare măsuri separate de combatere. Pentru combaterea chimică sunt potrivite toate insecticidele piretroide – Deca EC (30-50 ml/da), Efzimetrin 10 EC (30 ml/da), Sumi Alpha 5 EC (0,02%) și altele, precum și majoritatea bioinsecticidelor – Abanto (75 ml/da) și alte produse pe bază de piretrină, Neem Azal T/C (300 ml/da) și alte produse pe bază de azadirachtină, Sineis 480 SC (30-35 ml/da), Naturalis (100-200 ml/da). **Pragul economic de vătămare este de 3 larve/frunză în faza de umflare a fructului.**

Psila comună a părului

Psila comună a părului este răspândită cu densități mari de populație în întreaga țară. Dăunează numai părului. Soiurile cu creștere lungă și prelungită a lăstarilor sunt mai puternic atacate. Dezvoltă 4-5 generații pe an.

lernează ca insectă adultă sub scoarța trunchiului și a ramurilor scheletice, în crăpăturile și fisurile trunchiului, în frunzele căzute și în alte locuri adăpostite, pe un număr mare de specii fructifere și alte specii de arbori. Apariția adulților celei de-a patra generații începe în a doua jumătate a lunii august, iar a celei de-a cincea – în a treia decadă a lunii septembrie. Adulții trăiesc mai mult de o lună.

Psila comună a părului transmite boala micoplasmică Declinul părului, în care țesutul conductor se blochează și părți din ramuri, împreună cu frunzele de pe ele, se usucă și mor. Zonele afectate cresc progresiv: la început se usucă doar ramurile mici, mai târziu ramuri mari, iar în final pot muri pomi întregi. Acesta este unul dintre motivele pentru moartea în masă a livezilor întregi de păr din țara noastră. Spre deosebire de arsura bacteriană, vârfurile ramurilor uscate nu se curbează ca un cârlig.

În perioada mai–octombrie, psilidele își depun ouăle individual sau în lanț, lângă nervurile frunzelor. O psilă depune peste 200 de ouă. Stadiul de ou durează de la 4 la 13 zile, iar stadiul larval – de la 14 la 38 de zile.

Principalele daune sunt provocate de larve și nimfe, care sug seva din muguri, frunze și fructe. Acestea formează colonii dense pe părțile terminale ale lăstarilor și ramurilor, secretând abundent mană, pe care se dezvoltă ciuperci fumagine. Frunzele se îngălbenesc și se răsucesc în jos. Pe părțile atacate apar pete întunecate și caracteristicile lor fiziologice se schimbă – transpirația crește de 3-4 ori, pierderea de apă de 6-7 ori, iar intensitatea respirației – de aproximativ 2 ori. De asemenea, se modifică și unii indicatori biochimici – zaharurile libere scad cu 33,1%; fosforul – cu 47,2%, în timp ce conținutul de azot crește cu 30,4%. Acest lucru duce la îmbătrânirea prematură și epuizarea pomilor atacați.

În a doua jumătate a lunii octombrie și prima jumătate a lunii noiembrie, psilidele se mută în locurile lor de iernare.

Combatere

Nu trebuie permisă formarea unor colonii mari, acoperite dens cu mană, deoarece aceasta împiedică accesul produselor la corpurile psilidelor. Puteți utiliza unul dintre următoarele produse: Bermektin (40-120 ml/da) sau alt produs pe bază de abamectină, Voliam Targo 063 SC (75 ml/da), Imidan 50 WG (150 g/da), Delegate 250 WG (30 g/da), Deca EC (50 ml/da) sau alt produs pe bază de deltametrină, Movento 100 SC (0,12-0,15%), Naturalis (100-200 ml/da), Sineis 480 SC (30-44 ml/da), Flipper (1-2 l/da). Produsele utilizate trebuie alternat pentru a evita apariția rezistenței.

În fenofaza de umflare a fructului, pragul economic de vătămare este de 4-6% lăstari cu colonii.

Plosnița prădătoare *Anthocoris nemoralis* joacă un rol extrem de important în reducerea densității psilidelor de păr. Doza recomandată pentru colonizare este de 150-200 de ploșnițe pe decar, de două până la patru ori la interval de o săptămână.

Molia fructelor de păr

A fost observată într-o măsură limitată, dar este probabil răspândită în întreaga țară. Dăunează numai părului – cultivat și sălbatic. Poate fi ușor confundată cu molia merelor.

Molia fructelor de păr dezvoltă o generație pe an și iernează ca larvă matură în sol, în proiecția coroanei pomilor de păr.

Ouăle sunt depuse numai pe fructele de păr. Fecunditatea medie este de 60-80 de ouă. De obicei sunt 1-2 ouă pe un fruct, dar la densități mari de populație pot fi depuse semnificativ mai multe. Dezvoltarea embrionară durează 10-12 zile.

Spre deosebire de molia merelor, larvele care eclozează rodec corionul oului – în punctul în care este atașat – și pătrund în fruct fără să se târască în căutarea unor locuri potrivite de intrare. Corionul rămâne mult timp la loc fără să cadă.

În punctul de intrare nu sunt excremente și nu apare putregaiul fructului, iar rana se vindecă de obicei rapid. Foarte des aceasta este zona calicului. Larva realizează un tunel până la cavitatea semințelor, care este drept, curat, cu pereți netezi. În ultimele două vârste distruge complet cavitatea semințelor fără a trece în pulpa fructului. O larvă se hrănește doar într-un singur fruct, fără să treacă la altul, iar din cauza canibalismului, din mai multe larve care au pătruns, de obicei rămâne doar una.

În zona tunelurilor, celulele fructului au o creștere întârziată și țesutul se întărește. La soiurile cu coacere târzie și mai ales la cele de iarnă, apar depresiuni de adâncime variabilă. Fructele deteriorate cad adesea prematur împreună cu larvele. După ce părăsesc fructele, în jurul găurii largi de ieșire se observă de obicei zone putrezite. După finalizarea dezvoltării, larvele părăsesc fructele și se mută în stratul superior de sol – până la 5 cm, unde își torc un cocon și rămân să ierneze. Sunt atrase în special de zonele cu bur